

Adina Grigore
Cristina Ipate-Toma

Nicoleta-Sonia Ionică
Maria Raicu

MĂ PREGĂTESC PENTRU CONCURS!

(EXERCIIIL APPLICATIVE ȘI MODELE DE SUBIECTE)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA A IV-A

Editura Ars Libri

1. Scrierea corectă a cuvintelor <i>cel</i> și <i>ce-l</i> ...	4	31. Alte forme ale pronumelui personal...	37
2. Cuvântul. Despărțirea în silabe.....	5	32. Sensuri ale cuvintelor	38
3. Cuvinte cu sens asemănător.....	5	33. Scrierea corectă a cuvintelor <i>ai</i> și <i>a-i</i> ...	39
4. Cuvinte cu sens opus.....	6	34. Cuvântul – parte de propoziție.....	41
5. Semne de punctuație.....	7	35. Predicatul exprimat prin verb.....	42
6. Felul propozițiilor după scopul comunicării	8	36. Sensuri neobișnuite ale cuvintelor.....	44
7. Scrierea corectă <i>cea/ ce-a</i>	9	37. Subiectul exprimat prin substantiv.....	45
8. Verbul. Numărul verbului	10	38. Subiectul exprimat prin pronume personal.....	46
9. Persoana verbului	11	39. Acordul subiectului cu predicatul.....	48
10. Semne de punctuație: <i>g h i l i m e l e l e</i> , punctele de suspensie	13	40. Propoziția simplă	49
11. Scrierea corectă a unor verbe (<i>a fi, a lua,</i> <i>a avea, a ști, a veni, a vrea</i>)	14	40. Părțile principale de propoziție.....	49
12. Timpul verbului	15	41. Propoziția dezvoltată	50
13. Scrierea corectă a cuvintelor <i>odată</i> și <i>o dată</i>	17	41. Părțile secundare de propoziție	50
14. Grupurile de sunete/ litere <i>oa, ia, ea, ie,</i> <i>ua, uă</i>	19	42. Scrierea corectă a cuvintelor <i>var</i> și <i>v-ar</i>	51
15. Cuvinte cu aceeași formă și sens diferit.....	20	43. Familia de cuvinte.....	52
16. Scrierea corectă a unor cuvinte (<i>n-ați,</i> <i>nu-i, n-am, n-ai, n-au, a crea, a agrea</i>)	21	44. Felurile propozițiilor după aspectul predicativului	54
17. Substantivul. Felul substantivelor	22	45. Scrierea corectă a cuvintelor <i>întruna</i> și <i>într-una</i>	55
18. Scrierea unor forme ale verbelor (<i>n-avem,</i> <i>n-aveți, n-are</i>)	23	46. Scrierea corectă a cuvintelor <i>mie</i> și <i>mi-e</i>	56
19. Numărul substantivului	24	47. Scrierea corectă a cuvintelor <i>ceai</i> și <i>ce-ai</i>	57
20. Genul substantivului	25	48. Variante de concurs.....	58
21. Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul	27		
22. Poziția adjectivului față de substantiv	28		
23. Scrierea corectă a cuvintelor <i>sar</i> și <i>s-ar</i>	29		
24. Scrierea corectă a cuvintelor <i>numai</i> și <i>nu mai</i>	30		
25. Scrierea corectă a cuvintelor <i>mia</i> și <i>mi-a</i>	31		
26. Formularea de întrebări și răspunsuri....	32		
27. Pronumele personal	33		
27. Pronumele personal de politețe	33		
28. Numărul pronumelui	34		
29. Persoana pronumelui	34		
30. Genul pronumelui	36		

1. Scrierea corectă a cuvintelor *cel* și *ce-l*

1. Activitate în perechi - Jurnalul dublu: Împreună cu un coleg, formulează câte un enunț cu fiecare expresie de mai jos.

Expresii	Enunțuri
cel mai	
cel ce	
cel care	
cel cu	
celui care	
cel din	
pe cel	

2. Transcrie propozițiile, folosind cratima pentru cuvintele subliniate.

- Nu știu ce îl interesează.
- Oare ce îl face atât de distins?
- Nu mai sunt omul ce îl știi.
- Ce îl mai admiram pe Luki când sărea peste obstacole!

3. Scrie, după schema de mai jos, câte două exemple pentru fiecare situație.

substantiv + cel + adjectiv

- nume de personalități
- titluri de povești

4. Formulează enunțuri, completând spațiile.

Cel ..... ce - l .....

Ce - l ..... cel .....

5. Găsește câte trei exemple pentru fiecare situație, apoi alcătuește câte o propoziție cu acestea.

• cel + adjectiv   • cel + mai + adjectiv

• cel + mai + altă parte de vorbire

6. În scrierea „ce-l” înlocuiește cuvântul „ce” cu alte cuvinte, apoi formulează câte un enunț cu fiecare construcție nouă.

ce-l, ... -l, ... -l, ... -l.

7. Scrie un scurt text în care să folosești de cel puțin două ori cuvintele **cel** și **ce-l**.

8. Transcrie textul în caiet, corectând scrierea cuvintelor evidențiate, acolo unde este cazul.

Nicușor este **cel** mai mic dintre cei trei copii ai familiei. **Cel** diferențiază **cel** mai mult de ceilalți copii este zburdălnicia de care dă dovadă. **Cel** mai zmotocește pe Mișu, motanul cel leneș! Sare, râde și se joacă toată ziua. **Cel** care îl mai ponderează este tatăl său, **cel** iubește nespus pe Nicușor. E de-ajuns să îi arate degetul arătător și Nicușor se potolește. Dar e **cel** mai harnic atunci când sunt treburi de făcut, e **cel** mai săritor când e vorba de ajutat.

Așa că, Nicușor **cel** zburdalnic rămâne un copil **cel** apreciază toată lumea. **Cel** interesează? El e vesel și crede că așa e normal să se comporte.

9. **Alături de colegi:** Se împarte clasa în 2 echipe. Fiecare echipă va selecta forma corectă a cuvintelor **cel/ ce-l** din enunțurile de mai jos, apoi pe o coală de flipchart va scrie fiecare enunț cu forma potrivită. Verificați-vă între echipe! Veniți cu argumente în favoarea alegerilor.

- Mihai a dovedit că este cel/ ce-l mai priceput la jocurile lego.
- Eu știu cel/ ce-l supără pe Luca cel/ ce-l mai mult.
- Ce-l/ cel deranja cel/ ce-l mai tare era minciuna.
- Au respectat sfatul cel/ ce-l primiseră.
- Bogdan este ce-l/ cel mai bun la limba română.
- Îmi place papionul cel/ ce-l verde.

2. Cuvântul. Despărțirea cuvintelor în silabe

1. Scrie câte două exemple de cuvinte formate din:

- trei silabe
- patru silabe
- cinci silabe
- șase silabe

2. **Activitate pe grupe - Cadrane:** Formați 4 grupe de elevi. Fiecărei grupe i se repartizează un cadran și va rezolva sarcina acestuia. La final, discutați rezolvările realizate de către fiecare grupă.

I

Taie cuvintele incorect despărțite în silabe. Desparte corect în silabe aceste cuvinte.

- în-fră-ți-re, dre-ptunghi, in-e-gal, fiin-dcă, de-ze-chi-libru, or-hi-de-e, dez-e-chi-li-bru, sma-rald, af-lu-ent, sculp-tu-ră, func-ți-e, som-ptu-os

II

Scrie câte trei exemple de cuvinte care să conțină: **nn, ee, ii, oo, uu**, apoi desparte-le în silabe.

nn   ii   oo   ee   uu

III

Desparte în silabe următoarele cuvinte: *unsprezece, deschidere, întrerupere, nedreptate, biografie, refacere, creează, crenguță, enciclopedie, bibliotecă, portofoliu, înoată, împodobite, cicoare.*

IV

Scrie toate posibilitățile de despărțire a cuvintelor în silabe la capăt de rând.

- *extraordinar, știință, înnegurare, dreptunghiular, descompunere, apreciere, maculatură, cumpărături, luminoasă*

3. Alcătuieste enunțuri în care să introduci câte două dintre cuvintele de la exercițiul 5 din cadranul IV.

4. Desparte în silabe cuvintele de mai jos, apoi scrie numărul silabelor.

- poet, absent, excepție, obține, subțire, douăsprezece, nădejde, scriitor, dezaprobare, zoologie.

1. Formează perechi de cuvinte cu sens asemănător.

- îndemânatic, belșug, abundență, adecvat, potrivit, abil, temelie, molimă, epidemie, niciodată, nicicând, bază, a imagina, limpede, clar, a închipui.

2. Activitate pe grupe - Jurnalul triplu: Împreună cu 2 colegi, scrie câte un cuvânt cu sens asemănător pentru fiecare dintre cuvintele date, apoi formulează câte un enunț cu acestea.

Cuvinte	Cuvinte cu sens asemănător	Enunțuri
temerari		
sonoritate		
zvon		
real		
succesor		
splendid		
parcurge		

3. Găsește câte două cuvinte cu sens asemănător pentru cele date și alcătuește cu două dintre acestea propoziții.

- așezare, a dovedi, a vorbi, bălțat, panoramă, a privi, a călăuzi, a plăsmui, a afla, cârmaci, solemnitate, a alcătui.

4. Scrie câte o expresie sau câte un cuvânt cu înțeles asemănător pentru fiecare expresie. Alcătuește propoziții cu trei dintre următoarele expresii:

- alb la față, la sfântul așteaptă, bani gheață, cât ai clipi, cu alte cuvinte, după voia inimii, mai cu seamă, tras ca prin inel.

5. Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele care au înțeles asemănător, încercând să păstrezi rima.

„A-nceput de ieri să cadă
 Câte-un fulg, acum a stat.
 Norii s-au mai răzbunat
 Spre apus, dar stau grămadă
 Peste sat.”

(G. Coșbuc, „Iarna pe uliță “)

6. Scrie câte o propoziție cu înțeles asemănător pentru fiecare dintre următoarele:

- A făcut din țânțar armăsar.
- L-a tras pe sfoară.
- Și-a dat arama pe față.
- Și-a văzut visul cu ochii.
- A uitat de la mână până la gură.
- Nu face nici doi bani.

7. Scrie cuvinte cu același înțeles pentru: succes, fruct, pom, praf, vijelios, trântă.

4. Cuvinte cu sens opus

1. **Lucrează în perechi:** Completați tabelul. Verificați-vă reciproc!

Cuvinte cu sens asemănător	Cuvinte	Cuvinte cu sens opus
	Da!	
	a se așeza	
	banal	
	frică	
	împrăștiat	
	limpezime	
	zarvă	

2. a) Găsește câte un cuvânt cu înțeles opus pentru: a apărut, magnific, a ridicat, nemaivăzut.

b) Scrie câte două cuvinte cu sens opus pentru: adevăr, simetric, urmaș, viitor, eroare, a spori, a tăinui, vag.

3. Alege varianta corectă (cuvântul cu sens opus).

- **fortuit**: întâmplător, neprevăzut, așteptat; • **mândrie**: aroganță, modestie, înfumurare; • **grabă**: iuțea, zăbavă, zor;
- **agreabil**: plăcut, atrăgător, respingător.

4. Formulează câte un enunț cu fiecare pereche de cuvinte.
 • rar – des; bun – rău; dulce – amar; harnic – leneș; a lăuda – a blama;
 închis – deschis; vechi – nou; senin – înnorat

5. Transcrie textul, înlocuind cuvintele subliniate cu altele care au înțeles opus.

Furtuna se dezlănțuie. Valuri uriae se izbeau de țarm. În apropiere se zăreau pești care înotau grabnic spre larg . Un vapor se depărta încet spre răsărit . Adeseori pe cerul înnorat apăreau pescăruși.

6. Scrie cuvântul potrivit din perechile de cuvinte cu sens opus, astfel încât textul să aibă înțeles.

„S-a desfăcut din mugur, într-o (...) (...) a (...) de primăvară. Cea (...) rază de soare s-a (...) pe dânsa ca o sârmă de aur, făcând-o să tremure de (...) unei asemenea atingeri”.

(*dimineață - seară; caldă - rece; începutului - sfârșitului; dintâi - ultimă; împletit - despletit; fericirea - tristețea.*)